

Datum: 9. april 2019

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije (BREXIT) – informacija za imetnike zavarovalnih pogodb

Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske (v nadaljevanju: ZK) je 29. marca 2017 Evropski svet uradno obvestilo o odločitvi za izstop iz Evropske unije (v nadaljevanju: EU).

Voditelji držav članic EU so 21. marca 2019 odločili, da bodo podaljšali izstop ZK iz EU do 22. maja 2019, če potrdijo ločitveni sporazum v britanskem parlamentu. Če sporazuma ne potrdijo, pa bo ZK izstopilo do 12. aprila 2019.

Izstop ZK iz EU brez sporazuma o izstopu iz EU (t.i. trdi Brexit) predstavlja v tem trenutku bodoče negotovo dejstvo, na katerega pa se je kljub temu potrebno pripraviti. Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: AZN) skupaj z Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine (angl. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*, v nadaljevanju: EIOPA) in drugimi evropskimi nadzornimi organi pozorno spremlja sprejem in pričakovano implementacijo ukrepov zavarovalnic in zavarovalnih distributerjev (zavarovalni posredniki, zavarovalni zastopniki, zavarovalno zastopniške družbe, zavarovalno posredniške družbe, zastopniki dopolnilnih zavarovanj, banke in zavarovalnice) s sedežem v ZK. EIOPA je, med drugim, že dne 28. junija 2018 objavila mnenje, ki zavarovalnicam ter zavarovalnim distributerjem nalaga, da morajo le-ti svoje zavarovalce obveščati o vplivih Brexita na sklenjene zavarovalne pogodbe. Informacije, ki jih je objavila EIOPA, so dostopne na tej [povezavi](#).

Obveznosti zavarovalnega distributerja iz ZK in zaščita slovenskega zavarovalca oziroma upravičenca

Distributerji zavarovalnih produktov iz ZK, ki imajo sklenjene zavarovalne pogodbe z državljanji EU, morajo zavarovalce in njihove upravičence obvestiti o morebitnih spremembah sklenjenih zavarovalnih pogodb (kot npr. sprememba sedeža zavarovalnega distributerja; prenos zavarovalne pogodbe na drugo zavarovalnico EU in zagotavljanje odstopa od pogodbe brez pogodbene kazni) ter morebitnemu vplivu Brexita na konkretno zavarovalno pogodbo.

Ali bodo lahko distributerji zavarovalnih produktov iz ZK (zavarovalni posredniki, zavarovalni zastopniki, zavarovalno zastopniške družbe, zavarovalno posredniške družbe, zastopniki dopolnilnih zavarovanj, banke in zavarovalnice) po Brexitu še naprej v Republiki Sloveniji opravljali (po)zavarovalne posle in dejavnosti?

V primeru, da sporazum med EU in ZK (t.i. mehki Brexit) glede vzajemnosti ne bi bil potrjen, bodo zavarovalni distributerji iz ZK izgubili pravico opravljanja (po)zavarovalnih poslov in dejavnosti v Republiki Sloveniji, razen če bodo pred tem sprejeli ustrezne ukrepe za nepredvidene dogodke (izredne razmere).

Trenutno lahko zavarovalnice in zavarovalni distributerji, ki so pridobili dovoljenje matičnega nadzornika v posamezni državi članici opravljajo te posle oziroma dejavnosti tudi v drugih državah članicah v okviru »svobode opravljanja storitev« (angl. *freedom to provide services* - FOS) in v okviru »svobode ustanavljanja« (angl. *freedom of establishment* - FOE) brez da bi morali zaprositi za dovoljenje v vsaki od teh držav članic.

V primeru potrditve ločitvenega sporazuma med EU in ZK bodo lahko zavarovalnice in zavarovalni distributerji iz ZK še naprej opravljali (po)zavarovalne posle in dejavnosti v okviru »svobode opravljanja storitev« in »svobode ustanavljanja« znotraj Evropskega gospodarskega prostora (EEA) ter EU in sicer najmanj do 1. januarja 2021, z možnostjo podaljšanja.

Ali bo imel v primeru Brexita zavarovalec (oz. drug upravičenec iz zavarovalne pogodbe) še naprej krito zavarovanje iz naslova sklenjene zavarovalne pogodbe?

Izstop ZK iz EU (z ločitvenim dogovorom ali brez njega) ne bo vplival na višino zavarovalne premije, zavarovalno vsoto oziroma na druge že sklenjene zavarovalne pogoje (splošne in posebne) iz naslova konkretne zavarovalne pogodbe, ki je bila sklenjena pred izstopom.

Ali bo zavarovalna pogodba tudi po Brexitu še vedno ostala v veljavi za zavarovalca (potrošnika) in druge upravičence iz Republike Slovenije?

Zavarovalni distributerji iz ZK morajo pred vsako morebitno spremembo zavarovalne pogodbe obvestiti zavarovalca na primeren način (individualno obvestilo, objava v javnih občilih ali na spletni strani in podobno) ter mu na primeren način tudi svetovati. Za pogodbeno razmerje med konkretnim zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni strani in konkretno zavarovalnico (s sedežem v Združenem kraljestvu) na drugi strani se poleg splošnih zavarovalnih pogojev uporabljajo še kogentna določila Obligacijskega zakonika.

Na status obstoječih zavarovalnih pogodb Brexit neposredno ne vpliva. Konkretna zavarovanja so bila sklenjena še pred formalnim izstopom (z dogovorom ali brez dogovora z EU) ZK iz EU, tako da je že iz tega naslova, v smislu načela spoštovanja pogodbenih obveznosti *pacta sunt servanda* potrebno zaključiti, da so se pogodbene stranke, potem ko je pogodba sklenjena, zavezale svoje sprejete obveznosti izpolniti, in sicer tako, kot je bilo dogovorjeno ob sklenitvi pogodbe. Vezanost na pogodbo in z njo povezano zaupanje sta za razvito tržno gospodarstvo zelo pomembna. Zato si po tem, ko nasprotna stranka prejme zavezujočo pravno poslovno izjavo stranke, katere posledica je veljavna pogodba, stranka ne more več preprosto premisliti in brez nadaljnjega »uiti« iz pogodbe. Pogodba jo zavezuje, razvežeta pa jo lahko le obe stranki skupaj. Vsaka stranka pa lahko v primeru bistvene spremembe okoliščin predlaga spremembe pogodbenega razmerja, skladno z določili Obligacijskega zakonika.

Za zavarovalno pogodbo, sklenjeno v Republiki Sloveniji se uporablja slovensko pravo, četudi je sedež zavarovalnice v ZK.

Na koga lahko slovenski zavarovalci naslavljajo vprašanja glede vpliva Brexita v zvezi z njihovimi konkretnimi zavarovalnimi pogodbami, ki so bile sklenjene z zavarovalnicami iz ZK?

Zavarovalec ali njegov upravičenec lahko v zvezi s sklenjeno pogodbo oz. morebitnimi spremembami ali dopolnitvami pogojev zavarovanja (tudi iz naslova Brexita) konkretna vprašanja naslavlja neposredno na zavarovalnico iz ZK oziroma zavarovalne distributerje (zavarovalne posrednike, zavarovalne zastopnike, zavarovalno zastopniške družbe in zavarovalno posredniške družbe, zastopnike dopolnilnih zavarovanj ter banke), ki so sodelovali pri konkretnem zavarovalnem ali pozavarovalnem poslu.